

Late lyriek
1826-1836
Alexandr Poesjkin

vertaald uit het Russisch door Hans Boland

Papieren Tijger

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door subsidies van de
Stichting Fonds voor de Letteren en het Vlaams Fonds voor de letteren.

Boekverzorging: Koen Holleboom
Omslag: Dave Mink

© 2007 Nederlandse vertaling Hans Boland
© 2007 Uitgeverij Papieren Tijger

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevens-
bestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch, door fotokopiëren, opnamen, of op enige
andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de
uitgever.

ISBN 9789067282031/ NUR 302

Inhoud

1826 (na Michailovskoje)	7
1827	18
1828	53
1829	103
1830	156
1831	208
1832	219
1833	233
1834	254
1835	297
1836	327
1827 - 1836	343
Aantekeningen	349
Naamregister	404
Алфавитный указатель стихотворений тома 2, 3 и 4	407
Alfabetische lijst van de gedichten van deel 2, 3 en 4	446

De gespecificeerde inhoudsopgave met alle in dit deel opgenomen gedichten, inclusief annotaties, vindt men bij de aantekeningen (p. 349).

1826

(na Michailovskoje)

De profeet

Ik sleepte me door de woestijn.
Mijn geest verdorstte. Maar daar naakte
Een splitsing, waar een serafijn,
Zesvleugelig, de weg bewaakte.
Zijn vedervingers raakten licht,
Alsof ik droomde, mijn gezicht;
Toen kreeg ik zienersogen, starend,
Bang, als een opgeschrikte arend.
Dan raakte hij mijn oren aan
En deed mij het rumoer verstaan
Van engelen die opwaarts schoten
En van het bevend firmament
En van een schichtig zeeserpent
En van het uitbotten van loten.
En dan ontrukte hij mijn mond
De sluwe tong, die tot die stond
Gezondigd had en vals gesproken.
Zijn hand was een bebloede prang:
De engel van een wijze slang
Werd in de open wond gestoken.
En dan hief hij zijn zwaard en reet
Mijn hart vol broos en angstig leven
Mij uit de borst, waarin hij wreed
Een kooltje vuur had ingedreven.
Zo lag ik in de woestenij
Te sterven. Toen sprak God tot mij:
'Mijn woord, profeet, zal u geleiden:
Verrijs, ga over land en zee,
Om naar mijn wil het te verbreiden.
Verzeng het mensenhart ermee.'

Voor K.A. Timasjeva

Ik las bij u de schone taal
Van verzen waarin lome dromen,
Door u bezield, tot leven komen:
Een loflied op uw ideaal.
Ik was betoverd door uw ogen
En uw gelaat bedwelmde mij,
Als werd ik naar de vlam gezogen
Van elke regel die u zei,
Met de Verboden Roos zich metend.
Onsterfelijk is uw ideaal...
Gezegend is hij, honderdmaal,
Die rijm – of meer – in u ontketent.

Voor I.I. Poesjtsjin

Mijn eerste, liefste vriend, geschonken
Door een mild lot! Wat was ik blij
Toen op mijn erf, eenzaam, verdronken
In droeve sneeuw, belletjes klonken
Van sledepaarden – daar was jij!

Daarom wil ik de hemel smeken
Dat jij nu troost vindt in een woord
Dat door jouw kerker heen kan breken
En als een lichtend levensteken
Van het Lycée jouw nacht doorboort.

Stanza's

Er gloort een toekomst vol van roem
En welvaart! Ik wil niet versagen.
Rebelsheid kleurde met de doem
Van galgen Peters eerste dagen –

En toch bleef men de keizer trouw,
Daar hij de wetenschap verbreidde,
De waarheid zocht, het schuttersgrauw
Van Dolgoroeki onderscheidde.

Met dictatoriale hand,
Vermetel, zaaide hij verlichting;
Hij zag de grootheid van zijn land,
Zijn door het lot bestemde richting.

Matroos en held, een man van stiel,
Soms timmerman en soms geleerde;
Allesomvattend was zijn ziel:
Een vorst die werk, slechts werk begeerde.

Uw voorvader is hij! Wees trots
Door hem in alles na te volgen:
Gedreven, sterk, hard als een rots
Maar nooit voor lange tijd verbolgen.

Antwoord aan F.T.

Nee, zij heeft geen Tsjerkessisch bloed,
Maar de Kazbek zag tot op heden
Niet zo'n mooi meisje, en zo'n voet
Heeft nooit Georgisch gras betreden.

Zij heeft geen ogen als agaat,
Maar alle oosterse juwelen
Tezamen zijn toch niet in staat
Die zuiderglans te overspelen.

Winterreis

Door de mist lekt moeizaam maanlicht
En de hemel is bedekt;
Alles krijgt een droevig aanzicht
Waar een droevig schijnsel vlect.

In de stilte klinkt gerinkel
Van een troika in de sneeuw;
Het eentonige getinkel
Overstemt een luie geeuw.

Maar je voelt je vreemd betrokken
Bij de voerman, want zijn lied
Is behalve onverschrokken
Ook vol weemoed en verdriet.

Niets, geen hut, geen licht... Er snellen
Paaltjes langs, die een voor een
Werst na werst staan af te tellen,
Zwartgestreept en heel alleen.

Wat een treurnis! Nina, morgen
Kom ik bij je, laat het vuur
Mij bevrijden van mijn zorgen,
Als ik in jouw ogen tuur.

In jouw armen zal ik horen
Hoe de klok de uren slaat;
Niets en niemand zal ons storen
Tot de nieuwe dageraad...

Belletjes, zo slaapverwekkend
Dat de voerman niet meer zingt,
Sneeuw, zich tot de einder strekkend,
Maanlicht dat in mist verdrinkt.

Daar staat een hut van joodse mensen.
Er brandt een schuchter olielampje,
En bij het bleke schijnsel tracht
Een oude man de Schrift te lezen;
Zijn grijze haar valt op het boek.
Daar huilt een jonge joodse vrouw,
Over een lege wieg gebogen.
Een joodse jongeman zit stil,
Alleen en roerloos, in een hoekje;
Hij lijkt diep in gepeins verzonken.
Een oude vrouw is aan het koken –
Een late armemensenmaaltijd.
De grijsaard doet de Bijbel dicht
En sluit de dofkoperen sloten.
Dan dekt de oude vrouw de tafel
En vraagt of iedereen komt eten.
Maar geen van hen heeft trek. De tijd
Verstrijkt, er wordt geen woord gezegd.
De hele wereld ligt te slapen,
Alleen het hutje van de joden
Blijft van die laatste troost verstoken.
De klokketoren aan het plein
Slaat middernacht. Daar wordt ineens
Hard op de deur geklopt. Ze schrikken.
De jongeman staat op, hij aarzelt
Maar doet ten slotte toch maar open.
Een vreemdeling staat voor de drempel,
Zijn ene hand rust op een staf...